

Nyt fra nationalparken

Kære læser

Ved Vadehavet kan man finde "guld", eller rettere rav. Strandene i Nationalpark Vadehavet - ved Blåvandshuk og Hvidbjerg, på Skallingen, Fanø og Rømø - skiller sig ud som de allerbedste steder at finde rav. En anden form for "guld" er østers, som man kan plukke direkte fra vaden og spise derude eller tage med hjem og tilberede og nyde.

Men både rav og østers er bedst i vinterhalvåret - og inden vi får set os om, er det maj, og så er det helt andre aktiviteter, der står på programmet. Maj byder på massevis af naturoplevelser med solbadende sæler og fouragerende trækfugle, og i takt med at solen får mere magt, kommer flere og flere ud og nyder de store brede strande, hvor man kan strække øjnene ud, få frisk vadehavsluft i lungerne og måske [sanke de første hesterejer og urter](#) til maden. Og oveni alle de udendørsoplevelser, området byder på, fik mange af vores partnere i går lov til at åbne dørene efter måneders nedlukning - så de byder nu på massevis af kulturelle og kulinariske oplevelser.

Med ønsket om en fantastisk weekend ved Vadehavet, med massevis af dejlige oplevelser - de bedste hilsner fra sekretariatet.

Hvad synes du?

Siden 2015 har vi skrevet og sendt vores [nyhedsmail](#) - måske du har været med helt fra starten? Nyhedsmailen har over årene skiftet udseende, men stilen forsøger vi at holde fast i. Vi vil gerne på en let tilgængelig måde - med et lille skævt smil - fortælle om det, vi laver, og hvad du kan opleve i nationalparken. Vi håber naturligvis, at du kan lide stilen - men det er nu altid godt at få en tilbakemelding på, hvad vores læsere synes.

Derfor vil vi gerne have **din** mening om indholdet i nyhedsmailen, og om du synes at frekvensen er fin. For selvom vi selv synes, at vi har en masse spændende at fortælle, skal det jo gerne være relevant og interessant for dig som læser.

Lige nu modtager du vores nyhedsmail hver anden torsdag, men vi har overvejelser, om en gang om måneden ville være mere passende. Hvad synes du?

Det eneste du skal gøre, er at svare på denne nyhedsmail, hvis du har kommentarer eller forslag til ændringer. Vi ser frem til at høre fra dig.

Nye vandhuller til engfugle og padder

Vedvarende græsarealer med ekstensiv afgræsning er vigtige, kulturbetingede naturarealer i vadehavsområdet. De fungerer som levesteder for et særligt plante- og dyreliv, og rummer som udgangspunkt et højt naturindhold.

Men åbent vand på engene i forårs månederne er af afgørende betydning for at nå endnu højere op på biodiversitets-skalaen, og det er bl.a. kendt, at padder og engfugle som vibe, rødben og stor kobbersnepe sætter stor pris på lavvandede 'vandplask', hvor de kan overnatte i sikkerhed for ræven, og hvor de kan søge føde - både til sig selv, men også til deres afkom.

Derfor er det glædeligt, at Nationalpark Vadehavet også i år har indgået et samarbejde med private lodsejere, [Græsningsforeningen Nationalpark Vadehavet](#) og ikke mindst Markus Jepsens Naturpulje om at få etableret en række såkaldte bekkasinskrab på egnede lavbundsgrunde. Sidste år gjaldt det seks 'skrab' på Mandø, og i år er der nye levesteder på vej i Vester Vedsted Sønderenge og i de centrale dele af Varde Ådal. Hvis alt går vel, så bliver det til omkring 20 stykker.

Mundbind i nutid og fortid

Er du træt af mundbind og glæder dig til, at de måske bliver fortid? Det er vi sikre på, at mange gør. Men mundbind er faktisk ikke noget nyt. De blev brugt i fortiden på Fanø, hvor den såkaldte "[strude](#)" var en historisk hovedbeklædning for kvinder. Førhen var den en vigtig beskyttelse mod vejr og vind - flygende sand ikke mindst, for eksempel som en del af arbejdsdragten i høsten.

Struden bestod af en over- og underdel med udkæring til øjnene og med et opslag af kulørt stof. Delene var som regel foret med linned eller tilsvarende. Struden havde form som en slags maske og blev bundet eller hæftet i nakken, og når det nederste stykke blev løftet op og dækkede næsen, "**strudede**" det ud over læberne. Den var i aktiv brug indtil de første årtier af 1900-tallet. I dag benyttes struden kun ved særlige lejligheder. Lad os håbe, at det samme snart gælder de nu obligatoriske mundbind.

Vadehavspakke til støtte for udsatte børn

1400 udsatte børn og unge får til sommer en uges ferie med sjove og spændende oplevelser på en af i alt 23 ferielejre, som Ungdommens Røde Kors står bag. Men ferielejrene er ikke gratis, og derfor har Nationalpark Vadehavet sammen med tre af vore partnere valgt at støtte det gode formål. Sammen med [Marsk Camp](#), [Naturcenter Tønnisgård](#) og [Skærbækcentret](#) havde vi sammensat en 'vadehavspakke' med ophold, oplevelser og forkælelse for fire personer. Pakken blev sat på auktion på lauritz.com, hvor den endte med at gå for et bud på 3400 kroner. Beløbet rækker (godt og vel endda) til at sende et barn på en ferielejr til sommer.

En af lejrene er Fantasilejren i Vejen, og de cirka 70 børn og de mange frivillige på denne lejr kan i øvrigt også se frem til en vadehavsoplevelse: Sammen med endnu en af nationalparkens partnere, [NaturKulturVarde](#) giver vi dem en vadehavs-/strand-tur med naturvejledere efterfulgt af et eksklusivt besøg på museet Tirpitz i Blåvand.

RUV

Ja, du læste rigtigt - der står RUV og ikke RAV. Vi lever i en verden af forkortelser og nogle gange har vi selv [brug for en ordbog](#). RUV er det Rådgivende Udvalg for Vadehavet, og det blev etableret i 1992 - altså fylder udvalget snart 30 år og har dermed været en aktør i Vadehavet i næsten tre gange så lang tid som nationalparken har eksisteret. Formålet med udvalget er at fungere som et fælles lokalt forum for organisationer, interessenter og myndigheder, som gennem en levende dialog og tilkendegivelser kan være medvirkende til at kvalificere den politiske proces hos politiske beslutningstagere og myndigheder i principielle forhold og sager. Rådet arbejder på at bevare og udvikle området som et samlet natur- og kulturområde og arbejder for en bæredygtig benyttelse af Vadehavsområdet. Møderne i det rådgivende udvalg er åbne for offentligheden, så er du nysgerrig på RUV, er du velkommen til at lytte med.

Kunne du tænke dig at vide mere om RUV? Så kan du finde meget mere [information på udvalgets hjemmeside](#).

Slik fra Vadehavet

Den første rapport om slik i Vadehavet er nu udgivet – og nej, der er ikke tale om Vadehavets sukkerbalance, men om mudder-balancen. Og hvor danskerne i gennemsnit konsumerer 6,6 kilo slik om året, så omsættes der årligt mellem 12,1 og 16,5 million tons slik i Vadehavet. Transport og aflejring af slik i det samlede Vadehav er under betydelig indflydelse af menneskelig aktivitet fx oprensning af havneløb og klægindvinding, men i bund og grund ved vi meget lidt om hvordan mudder forvaltes.

Det er vi lidt klogere på nu, hvor det hollandske institut Wadden Academy og Rich Wadden Sea programmet har udgivet en rapport om forvaltning af mudder. Rapporten giver et svar på hvor mudderet kommer fra, hvad sker der med det i Vadehavet, og hvad konsekvenserne er af vores indgriben i mudderbalancen. Du kan læse rapporten, som er på engelsk, på [Verdensarv Vadehavets hjemmeside](#). Velbekomme!

Det sker i Nationalpark Vadehavet

Vi glæder os så meget til at komme ud til jer. Mobiludstillingen er allerede på vej, og inden længe skal skibet sejle den første sejlads. Du kan se, hvor vi kommer hen via vores hjemmeside.

- 3. maj - [Mobiludstillingen](#) kommer til Ribe Camping
- 6. maj - Opstartsmøde for [frivillige](#) på Nationalparks skibet Vadehavet
- 12. maj - [Nationalparks skibet sejler](#) med TV2
- 30. maj - Nationalparkdag med [Vilde vandringer med Naturcenter Tønninggård](#) og [Oplevelser ved Vadehavet og i Tøndermarsken](#) med Museum Sønderjylland

Guidede ture og arrangementer i [de kommende måneder](#) kan du blandt andet finde på vores hjemmeside.

Vidste du at:

- du gerne må gå med [hunden uden snor i hundeskove?](#)
 - der kommer flere og [flere hundeskove i Danmark?](#)
 - der er udkommet en [bog om Marsksten?](#)
 - bloggeren Louise beskriver Vadehavet [som vild og utæmmet natur?](#)
 - guldsmed Hanne Behrens udstiller i [Drøhses hus](#), og hun blandt andet er inspireret af naturen?
 - du kan blive klogere på på Esbjerg, Mandø Mølle og kunstværket 'Mennesket ved havet' i en [ny bog fra Trap?](#)
 - du på Mit Vadehav kan søge efter aktiviteter, der er relevante for bestemte måneder? Se de spændende opgaver og [aktiviteter for maj måned her](#).
-

Fotos: Rav: Ulla Bønnelykke; Strandskade: Torben Andersen; Vibe: John Frikke; Fanøpige med strude: Wasabi Film; Vadehavspakke: Ulrik Pedersen Tøndermarskinitiativet; RUV: Torben Hestehave; Slik fra Vadehavet: Helga Westergaard; Det sker: Lars Roed; Vidste du at: Colin Seymour

Nationalpark Vadehavet opbevarer din mailadresse til brug for udsendelse af nyhedsbrev og den bliver hverken videregivet til andre eller brugt til andre formål.

[Læs mere om Nationalparkens persondatapolitik](#) · [Klik her for at framelde dig](#)